

Harmincöt éve újra város Nyírbátor

Ünnepi műsor

A második várossá válás jubileumi műsora április 29-én 16 órakor kezdődik a Kulturális Központban. Az ünnepség meghívott vendégei **dr. Veres János** pénzügyminiszter, országgyűlési képviselő, és **Seszták Oszkár**, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke.

Balla Jánosné polgármester ünnepi köszöntőjét követően átadja az ez alkalomból odaítélt Díszpolgári címet, Pro Urbe kitüntetések, s a „Nyírbátorért” emlékérmeket.

Az ünneplő közönség megismerkedhet a jubileum alkalmából szerkesztett Almanachhal, s elhangzik Nyírbátor Dala is.

A Talán Teátrum előadásával felidézi a város 700 éves történelmének fontosabb állomásait. A műsorban közreműködik a Bátor Mazsorett.

1973 április 29: Kapu József tanácselnök átveszi az Elnöki Tanács várossá nyilvánításról szóló oklevelét Biszku Bélától, a Központi Bizottság tagjától.

Elismerések az ünnepen

Nyírbátor második várossá válásának 35. évfordulója alkalmából a város önkormányzata elismeréseket adományozott a területükön kiemelkedő, illetve a település számára nagy jelentőségű tevékenységet végző polgárainak.

A képviselő testület 2008-ban a város díszpolgárává **dr. Petis Mihályt**, a Bátorcoop Szövetkezet elnök-igazgatóját választotta.

Pro Urbe kitüntetést kapott **dr. Báthori Gábor** önkormányzati képviselő, **Matolcsi**

Zoltán nyugalmazott villamos mérnök, és **Polyák László** önkormányzati képviselő.

„Nyírbátorért” emlékéremben részesült **dr. Bársony István** egyetemi tanár, **Harcza Ferencné** nyugalmazott óvodavezető, **Hajnal Ferencné** intézményvezető, a **Nyírerdő Zrt.**, és **Somogyiné Rohály Mária** művész-tanár.

A kitüntetések egy 35 éves jubileum alkalmából rendezett ünnepség keretében adják át, április 29-én.

A majd' évszázados község(ma: város)háza tornya 35 éve talán még büszkén szökik a magasba

Díszpolgáraink

1893 Mandel Eduárd, 1913 Mandel Dezső, 1978 Kulcsár Mihály, 1978 Seres György, 1979 Farkas Eszter, 1980 Orosz Miklós, 1981 dr. Szalontai Barnabás, 1982 dr. Tari Antal, 1983 Dikán Andor, 1984 Takács István, 1985 Nagy Sándor, 1987 Dani Miklós, 1988 Kanda János, 1990 Heizer György, 1998 Kozma János, 1998 Koncsek Pál, 2003 Jánvári Tibor, 2004 Léhoczky Péter, 2005 dr. Veres János, 2006 Szabolcsi Miklós, 2007 Boros Gábor, 2008 dr. Petis Mihály.

Madártávlatból – ma már a golyákat is egészen más kép fogadja

Mezőváros volt, harmincöt éve ismét város Nyírbátor

Harmincöt évvel ezelőtt, 1973. április 29-én régen várt ünnepre hívta a város az itt élőket, a településhez kötődőket. A XIX. század utolsó harmadában a közigazgatás átszervezésekor elveszített mezővárosi rangját ezen a napon szerezte vissza, az Elnöki Tanács döntésével. Az akkori döntéshozók négy nagyközséget tartottak erre érdemesnek az országban: Békés, Kiskőrös, Mezőkövesd mellett Nyírbátor kapott városi rangot. A „másodszor született” város elismerésben kifejezésre jutott a nyírbátoriak szorgalmas és elszánt munkája, az itteniek kitartása, a 700 éves, változatos múltú településhez való ragaszkodása, kiépült hivatalainak, intézményeinek és közösségeinek kisugárzó képessége, foglalkoztatási szerkezete, a térségben kivívott szerepkör, mindazok a munkálkodó energiák, amelyek Nyírbátort a Délkelet-Nyírség gazdasági és kulturális központjává teszik.

Nyírbátor, a „másodszor született” város 35 éves ugyan, életereje a 700 éves múltjából táplálkozik, nemzedékek sokaságát jelenti, akik falut, mezővárost, községet, nagyközséget, majd újra várost teremtettek. Nyírbátornak, mint minden településnek az életében vannak fontos események, látható és láthatatlan cövek, melyek üzenetet hordoznak. Olyan behatároló jelek ezek, melyek után már nem úgy folytatódik az itt élők élete, mint annak előtte.

A földrajzilag jó fekvésű Nyírbátor léte, fejlődése a kezdetektől, 1279-től közel 4 évszázadon át összefonódott a Báthory családdal, akik az ország legbefolyásosabb, politikát alakító személyiségei közé tartoztak. Ők emeltek itt templomokat és kastélyt, adtak helyet korszakos kérdésekkel foglalkozó találkozóknak, biztosítanak a kis mezővárosnak fényes múltat. Ám a történelem, az élet

igazgatója nagyszerű, de néha kegyetlen karmester. Olykor bőkezűen oszt, máskor szűkszavúan visszavesz.

Nyírbátor is átélte ezeket a periódusokat. A 17-18. századi megtorpanás után a 19. század végén fejlődésnek indult a település. Ezidőtájt alakul meg a Bóni, az első ipari üzem, a Dohányfeldolgozó, s 1887 augusztusában megáll az első vonatszerelvény az állomáson. Elkezd működését a távíró hivatal, vásárok, piacok zajlanak, járásbíró, földhivatal települ. Orvosok, politikusok, ügyvédek érkeznek, iskolák, tanoncképző algimnázium fogadja a diákokat, község-háza, takarékpalota épül, s kialakul a számunkra oly kedves és vonzó településkép.

Mindezek a modernizációhoz való kapcsolódást, jövőt, rangot biztosítanak Nyírbátornak. Míg az 1881 és 1973 közötti Nyírbátor a „hogyan tovább” időszaka a város történetében, addig 1973-2008 a modern városi szerepkör vállalásának, az ez irányban ható motivációk beindítása, az itt élők életminőségének folyamatos erősítése.

Egy nemzedéknyi idő a gyorsan változó környezetben megmutathatja, hogy mennyire vált a valóságban igazán várossá Nyírbátor, sikerült-e újra fogalmazni helyét, megtudja-e keresni és találni a térségi szerepkör új lehetőségeit, át tud-e alakulni gazdasági struktúrája, igazgatási, oktatási-kulturális intézményrendszere, megerősödni-e, működnek-e civil közösségei, egyszerűen megvalósultak-e a várospolitikai célok. Nos, ha végig tekintünk e 35 év történésein, értékteremtésén, akkor járunk el helyesen, ha mindezekre folyamatként, egészként tekintünk.

A másodszor született város 35 évében

Nagyrabecsült

váltakatták egymást a szerencsés és a lehetőségeket kevésbé megelégedő időszakok. Nem is lehetett ez másként, hisz a 35 évvel ezelőtti városfejlesztési terveket és elképzeléseket több esetben átírta a közép-kelet európai történelem. A 80-as évek végén bekövetkezett változások új szellemiséget és környezetet hoztak hazánkba, s a rendszerváltozás Nyírbátor fejlődésében is új utakat kínál.

1973. április 29-én az újra várossá válással a városi funkciók, az igazgatási-, a gazdasági-, oktatási- és kulturális vonzáskörzet a városiasodó jelleggel együttesen adták meg Nyírbátornak a bizalmat. A nagyüzemi mezőgazdaság, a különböző ipari ktsz-ek, a letelepült gyáregységek munkahely és szakmai kultúrák elterjedésében nyilvánultak meg, s mindezek a népesség növekedésével jártak. Új városrészek nőttek ki néhány év alatt, a régi városrészben új utcák nyíltak. Óvodák, iskolák, egészségügyi intézetek épültek, fellendült a kulturális élet. Múzeumunk az ország egyik legrangosabb gyűjteményévé fejlődött ki, a Zenei Napok nemzetközi színvonalú rendezvényei vonzották a zenekedvelőket, felkeltve a szakma figyelmét. Zeneiskolája, táborai, kulturális fesztiváljai, sportélete túlmutattak Nyírbátor gazdasági, igazgatási régiójának határain.

A szabad választásokat követően az 1990 őszen megalakult Városi Önkormányzatnak számot kellett vetni a 700 éves batori örökség értékeivel, a tulajdonviszonyok feszültségekkel terhes átalakulásának minden következményével, a korábbi extenzív helyi iparfejlesztés befejeződésével. Teljesen átalakult a gazdaság struktúrája, új közigazgatási, oktatási, kulturális intézmények jöttek létre, mindeközben ki kellett, hogy teljesséjen a felelős önkormányzatiság.

Bátorcoop – madártávlatból

– polgármesteri köszöntő a jeles jubileum alkalmából

Nyírbátori Polgárok!

Eredmények születtek az infrastruktúra továbbépítésében, az utcákba kerültek a gáz, a telefon és a szennyvíz csatornarendszer vezetékai. Jutott erő és figyelem a hagyomány ápolására. A nyári zenei rendezvények, a Szárnyas Sárkány Utcaszínház Fesztivál, a helyi színházi kultúrát újra feltámasztó Talán Teátrum kiszolgálják az értékekre éhes érdeklődőket. A gyorsan változó környezetben újra kellett fo-

galmaznunk Nyírbátor helyét és súlyát. Meg kellett keresni a térségi szerepkör új helyszíneit és lehetőségeit, melyre a várost múltja, infrastrukturális képességei és műemléki adottságai kötelezik. E dinamizálódás háttéréül egy igen erőteljes külső impulzus szolgált: Magyarország 2004. május 1-jétől az Európai Unió teljes jogú tagja. Az új lehetőségekkel, az uniós és állami forrásokkal jól gazdálkodva, beruházások és fejlesztések sora indulhatott el az utóbbi években.

Mert Nyírbátor, mint befogadó közeg, élt és él a történelmi pillanattal, energiáit és akaratát a népességmegtartó és a város működését biztosító gazdasági fejlesztésre, idegenforgalmi szerepkörének, dominanciájának erősítésére, humán szolgáltatásainak minőségi fejlesztésére irányította, vállalva ezáltal az integráló kisvárosi-térségi centrum hangsúlyosabb szerepét.

A vállalji határátkelő megnyitása és az M3-

Balla Jánosné

as autópálya közelsége a térség gazdasági felvirágzását hozta. Az ipari park infrastruktúrájának kiépítésével megteremtődött az a háttér, mely elhozta az első „zöldmezős” befektetőket, a Bátor Produkt Kábelkorbács-gyárát, a Coloplast világéget, melyek új munkahelyeket teremtettek a városban.

Nyírbátor régebbi minőségi gazdasági centrumai, kis- és középvállalkozásai is éltek a megnyíló fejlesztési, befektetési lehetőségekkel. A Bátorcoop országosan egyedülálló szerves hulladék-feldolgozója, az Unilever milliárdos fejlesztései, az MSK által fejlesztett korszerű technológia mindmind hozzájárultak ahhoz, hogy a város a megye gazdasági térszerkezetében meghatározó jelentőségűvé vált.

Idegenforgalmi beruházásaink is Nyírbátor jövőképeinek igen fontos pillérét szolgálták-szolgálják.

A romjaiból feltámadt Báthoryak ebéd-lőpalotája, a városrehabilitáció elindulása, a lakóközösségek akaratával találkozó panel-program, a közművelődés impozáns, a város főterén álló új központja jelentősen hozzájárultak a vonzó városképhez, igényes kulturális és művészeti alkalmak megtartásához a helybeliek és az ide látogatók komfortérzetének javulásához.

Az idegenforgalom és a turizmus vonzerejének fejlesztésében egyfajta újabb paradigmaváltáshoz vezet az elmúlt esztendő folyamán elnyert „Hit és Egészség” pályázatunk, mely a szakrális helyszíneket, a csodálatos szépségű középkori templomainkat összekötő történelmi sétány megépülésével, a templomok jelentős felújításával, gyógyfürdő építésével a máriapócsi görögkatolikus egyházzal közösen olyan egyházi turisztikai értéket valósít meg, mely túlmutat országhatárainkon.

Mindeközben településünknek jut ereje és figyelme nemzetközi kapcsolatainak építésére is. Testvérvárosainkkal, az erdélyi Szilágysomlyóval és Nagykárolyal, a kárpátaljai Nagyszőlőssel és a lengyelországi Rawa Mazowiecka várossal állunk együttműködésben, ápoljuk kapcsolatainkat, élénkítjük kulturális alkalmainkat.

A 35 év aprólékos leltárára nem vállalkozhattam. Ez mindannyiunkban él, Önökben, a döntéseket, a koncepciókat, a célokat álmódokban, a mindennapi feladatok végrehajtásában. Az itt élők munkaszeretetében, a bennünk munkálkodó nyírbátori ráartisanban a városi szerepkör mindenkori vállalásában, a megye, a kistérség jövője iránt érzett felelősségtudatunkban.

Kedves Nyírbátoriak!

Amit tettünk, amit teszünk e városért, azt becsüljük meg, mert a mi értékeink. Valljuk, hogy ez a városi múlt a miénk. Ha pedig ezt a nyírbátori múltat felvállaljuk, ahogy azt az előttünk élő nyírbátoriak tették, akkor nemcsak ez a 7 évszázad, s benne a 35 év, az örökség gazdagítása, hanem a biztató jövő is megfoghatóan a miénk lesz.

Össze kell fognunk, együtt kell cselekednünk ezután is városunkért, hogy megteremtjük a még hiányzó értékeket, kialakítsuk azt a felelősségen alapuló közgondolkodást, mely szebbé, gazdagabbá teheti környezetünket.

Ebben a hitben kívánom minden jelenlévőnek, Nyírbátor minden lakójának, hogy – városlakó őseinktől, eleinktől tanultan – településünknek csak a legjobbat akarva tevékenykedjenek, hisz helyünk és szerepünk van e hazában, e megyében, e nyírségi régióban.

**Balla Jánosné
polgármester**

A városban meglévő, és az újonnan betelepülő stabil vállalkozások szilárd alapot jelentenek Nyírbátor jövője szempontjából.

Két pénzügyminisztert adott a város Magyarországnak

Bátorból a bársonyszékbe

Amikor három évvel ezelőtt, 2005. áprilisában Veres János lett a Magyar Köztársaság rendszerváltást követő 11. pénzügyminisztere, viszonylag kevesen gondolták, hogy egy ilyen kritikus tárcát hosszú éveken keresztül tud irányítani. Már önmagában az, hogy másfél évtized alatt tíz pénzügyminiszter irányította Magyarország költségvetési, adózási ügyeit, jelzi: ez a munka nem kíméli az abban résztvevőket. Nem sokan tudtak megmaradni a tárca élén két évnél hosszabb ideig. Olyanra pedig példa sincs, hogy valaki két egymást követő kormányban is betöltse ezt a tisztséget.

Veres János az ország legkeletibb megyéjéből érkezett, Nyírbátorban született, abban a városban, ahol 2002-ben egy rövid ideig, miután megválasztották, betöltötte a polgármesteri tisztséget. A nyírbátori polgármesteri székig, majd azt követően a pénzügyminiszteri államtitkári, illetve később a pénzügyminiszteri székig hosszú út vezetett.

Veres János egy olyan családba született, ahol a munka volt az első, ahol úgy gondolták, ha az ember keményen dolgozik, előbb-utóbb annak lesz eredménye, lesz látszatja. A család mindig is sokat dolgozott, jól jellemzi életüket, gondolkodásukat az, amit baráti körben Veres János többször is elmesélt: az ő nagyapja nyáridőben sokszor pirkadat előtt, még sötétben kint volt már a földelken, hogy időben elkezdhesse a munkát, amint világosodik.

Veres János is azt vallja, a kemény munkának általában eredménye van a tanulásban, a gazdasági életben, a politikában.

A '70-es években Nyírbátorban járt gimnáziumba, és innen egyes ut vezetett a debreceni Agrártudományi Egyetemre. Ott lett agrármérnök, és ott ismerkedett meg a számvittel, az adózással, vagyis a közgazdasági tudnivalókkal, szerzett mérlegképes könyvelői képesítést. A '80-as években elvégezte az akkoriiban Marx Károly nevével fémjelzett közgazdaságtudományi egyetemet Budapesten. Itt lett agrármérnök szakközgazdász, és később doktori címet is szerzett.

Többször megkérdézték tőle, hogy mikor döntött úgy: politikus lesz. Veres János szerint nem lehet azt mondani, hogy kezdettől fogva erre a pályára készült, de már

Veres János

fiatalon az egyetemen részt vett az ifjúsági mozgalomban, sok kérdésben elég határozott véleménye volt, és emiatt néhányszor vitába keveredett, időnként úgymond gondolatai is adódtak.

Élete úgy alakult, hogy bár a mezőgazdaságban kezdte pályáját, az üzleti életbe is bekapcsolódott, a rendszerváltást követően több vállalkozásban is részt vett, eközben már a '80-as évek második felében aktívan politizált. A rendszerváltást követően a má-

sodik alkalommal megrendezett országgyűlési választásokon bekerült a parlamentbe. A parlamenti képviselőiségre volt ideje felkészülni, hiszen ezt megelőzően négy éven keresztül a nyírbátori önkormányzatban volt helyi képviselő. Veres János azok közé a politikusok közé tartozik, akik közel másfél évtizede minden választási ciklusban részt vesznek a parlament munkájában, ellenzéki és kormányparti pozícióban egyaránt.

Talán e hosszú parlamenti pályafutással is összefügg, hogy Veres János jól boldogul az olyan „veszélyes” szakmai és politikai területen is, mint a Pénzügyminisztérium. Az ő pénzügyminisztersége alatt indult számos program, amely Magyarország további felzárkózása szempontjából meghatározó. Ezek közé tartozik az a konvergencia program, amelynek főbb alapjai 2006. szeptemberében születtek meg, s amely vélhetően elvezeti Magyarországot az euróóháza csatlakozás feltételeinek megteremtéséhez. E program keretében indultak az átfogó államháztartási reformok, kezdődött meg a feketegazdaság eredményes felszámolása.

Veres János munkahelye a fővárosban, a József nádor téren van, de nem szakadt ki a helyi politikából sem. Olyan, aki törődik a vidékkel, a megyéjével, és szülővárosával Nyírbátorral, érti és ismeri az itt élő emberek gondjait, és gondolatait.

Nyírbátortól a pénzügyminiszteri székig A reformpolitikus Szende

110 évvel ezelőtt, 1879. február 7-én született Nyírbátorban Szende Pál. Az egykori Szentivér út – ma Rózsa Ferenc utca – alatti szülőháza falán emléktábla sorolja fel egyszerű tömörséggel az innen induló, a századeleji magyar politika egyik ígéretének életútját: utal a magyar polgári radikálisok mozgalomában betöltött szerepére, az 1918-as polgári demokratikus forradalom pénzügyminiszterére, végzetül e mozgalmas földi pályája utolsó állomására, a színvonalai nyughelyére.

Az emléktáblán a mindennapi ember, a felelősséggel terhelt és döntéskényszerek közepe között vívódó, gondolkodó alakja alig, vagy egyáltalán nem jelenik meg. Látjuk-e a humanista ember hivatástudatát, a mély erkölcsiséget, céltudatosságot, a családijához érzelmileg erősen kötődő Szendét, akinek tehetsége a helyi elemi iskolán, majd a nyíregyházi Evangélikus Főgimnáziumon át a fővárosi Tudományegyetemre vezetett. 1902-ben megszerezte a jogi diplomát.

Átéltük-e az útkeresés éveit, az ügyvédeskedés helyett szellemiségét inkább hatalmába kerítő tudományos és politikai érdeklődését, a gazdasági és szociológiai kérdések felé fordulását, ami 1906-ban elvezet-

te a Jászai Oszkár és Szabó Ervin radikális értelmiségi csoportjához.

Tudjuk-e, hogy Szende Pál korának jól felkészült reformpolitikus volt, tevékenyen részt vállalt az 1900-ban indult Huszadik Század folyóirat szerkesztésében, közkedvelt előadója volt a szociáldemokrata munkásakadémiáknak, a Galilei Körnek, hogy majd az 1914 júniusában megalakult Országos Polgári Radikális Párt alelnökké válassza? Mindemellett jut ideje Ady Endréhez fűződő barátság ápolására.

Látjuk-e 1918 zivataros őszén a széteső Monarchia romjain születő polgári forradalom aktív résztvevőjét, aki ezekben a hetekben egzisztenciálisan a

legtöbbit éri el — előbb pénzügyi államtitkárrá, majd pénzügyminiszterre nevezik ki? Megértjük-e az önként vállalt emigráció önvizsgálatot végző, új utakat kereső — a szociáldemokrata mozgalomhoz közelítő gondolkodóját? A demokrácia európai válságát, nagy veszteségeit már nem éri meg. Egy rokonlátogatás során 1931. július 15-én a romániai Szinerválalján szívroham végez vele.

A kor nem mindig kedvezett Szende Pálnak, a gazdaságreformerek felkészültsége és tehetsége bizonyítására. Szellemisége, közéletisége, írásainak máig is időtálló több gondolata, megállapítása teszi Szende Pál életművét maradandóvá.

Báthori Gábor

Megjelent a Bátor Újság 1. évfolyam 1989. februári számában

A kezdetektől jelen lenni

Opre Gézané több mint 35 éve dolgozik a Polgármesteri Hivatalban. Ez alatt a hosszú idő alatt a hivatal szintje minden részlegén dolgozott, tehát ott volt Nyírbátor második várossá válásának évében is.

Opre Gézané 1971-ben került áthelyezéssel Nyírbátorba, a műszaki csoporthoz. Előtte a Nyíregyházi Főiskolán dolgozott két évet, de elmondta, nem bánta meg, hogy a városba jött dolgozni. Azóta a munkahelyének szinte minden osztályán megfordult. Az első gyermeke megszületése után a műszaki osztályhoz került vissza, a második szülése után azonban a hatóságai osztályon folytatta munkáját, majd a szervezési-igazgatási osztály következett. 2000-ben az ügyfélszolgálati munkába is beleköltött, ahol lakcímbeljelentésekkel, okmányokkal foglalkozott, itt volt egészen a 30 éves városi évfordulóiig. A pénzügyi osztályon kívül szinte minden területet végigjárta.

Egyszer valaki azt mondta neki, nem dicsőség egy helyen ennyi időt eltölteni, mert törekedni kell a változtatásra. Ő azonban nagyon jól érzi magát ezen a munkahelyén, innen szeretne nyugdíjba menni, egyet bán csak, hogy nem képezte magát. Szereti ezt

Opre Gézané

a várost, s ő testközelből látta, hogyan alakult, fejlődött 35 év alatt. Szerinte elsősorban kulturális téren történtek nagy változások, hiszen különböző érdekes fesztiválokat szerveznek évről-évre. Úgy véli, ha egy innen elkerült ember visszatér a városba, rögtön szembetűnnek a nagy változások.

A mindig mosolygó hivatali dolgozó nagyon szeret keresztretjévenyt fejteni, mértékkel kertészkedni, olvasni, kirándulni. Két lánya van, akik Nyírbátorban dolgoznak, férje pedig vállalkozó.

Magtár volt, kastély lett

Nyírbátor nevezetessége hatalmas átalakuláson ment keresztül az évek alatt. Volt magtár, raktár, de mára visszanyerte kastély jellegét.

Makrai László, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Gabonaforgalom Vállalat egykori igazgatója mindig szíven viselte az épület sorsát. Őszintén érdekelte a története, s nyírbátori lakosként fontosnak tartotta, hogy az egykori várkastély maradványait megőrizze. A kastély eredetileg a Báthori család tulajdonában állt, ekkor lakóépületként működött. Mikor a Károlyi család birtokába került – hogy a Báthoriakat még jobban megalázzák – magtárként használták. Az államosítás után is raktárként működött, de Makrai László vezetése alatt – 1985-1991 között – elvesztette ezt a funkcióját, csak állagmegőrzést hajtott végre rajta. Terveik között szerepelt egy vendéglátóegység létrehozása is, azonban ez akkor nem valósult meg. Az épület megóvásáért, a különböző feltárási munkálatokért, valamint egyéb jelentős, a város fejlődését szolgáló ténykedéséért, közöttük egy korszerű takarmánykeverő felépítéséért, Makrai László 1988-ban Pro Urbe díjat kapott.

Makrai László mindig szíven viselte a Báthoriak egykori várkastélyának sorsát

A magtárból mára elegáns kastély lett...

esztendők, események

35 év pontokban

- 1974 Alkotóház és Képzőművészeti Stúdió
- 1976 Házigondozás
- 1976 Szakorvosi Rendelőintézet
- 1976 Tinódi Sebestyén Állami Zeneiskola
- 1976 Zenei Tábor
- 1977 Éltés Mátyás Általános Iskola és Diákotthon
- 1977 Tinódi Vegyeskórus
- 1978 Oktatási Centrum
- 1978 Tinódi Sebestyén szobra
- 1980 Koncert Fúvószenekar
- 1980 Ütőegyüttes
- 1984 Hunyadi Mátyás Általános Iskola
- 1984 Kodály Zoltán szobra
- 1986 Automata telefonközpont
- 1987 Bethlen Gábor Szakközép és Szakképző Iskola új épülete
- 1987 Mátészalkával közös gázfogadó állomás
- 1988 Sportcsarnok
- 1989 Báthory ABC
- 1989 Bátor Újság
- 1989 Polgárórség
- 1991 Egészségügyi Központ
- 1991 Új Könyvtár épület
- 1991 Rendőrkapitányság az egykori csendőrség helyén
- 1991 Városunk új címere
- 1992 I. Szárnyas Sárkány Utcaszínházi Fesztivál
- 1996 Mazsorett Egyesület
- 1996 Talán Teátrum
- 1998 Blues Fesztivál
- 1999 I. Újévi koncert
- 1999 Művészeti Iskola és Alkotóház
- 1999 Öregek Otthona
- 2002 Új mentőállomás
- 2004 Az Alkotóház felújítása
- 2004 A Hulladéklerakó rekonstrukciója és útépités
- 2004 A finansz laktanya épületének felújítása
- 2004 Panelprogram
- 2005 A Bátor Produkt Kft. az ipari parkban
- 2005 Debreceni-Pócsi-Gyulaji úti körforgalom
- 2005 Fecskeház
- 2005 Szabadság téri körforgalom felújítása
- 2006 A Báthori Várkastély Ebédlőpalotájának rekonstrukciója
- 2006 Kistérségi Központ
- 2006 Kulturális Központ
- 2006 A Radnóti úti játszótér felújítása
- 2006 Új Tűzoltóaktanya
- 2006 Megújul a Városi piac
- 2006 A Városi Sportcsarnok felújítása
- 2007 A Coloplast Hungary Kft. az ipari parkban
- 2007 A Fáy úti játszótér felújítása.

Egy emlékkönyv margójára

Nyírbátor ismételt várossá nyilvánítása 35. évfordulója alkalmából a Báthori István Múzeum Baráti Kör „Elődeinkre emlékezünk” című almanach megjelentetésével készült.

Nyírbátor az itt élők számára nemcsak lakóhely, hanem a cselekvés színhelye. Egyének, családok, generációk és nemzedékek mindennapjainak láncolata, vonulata. A beilleszkedés, a terebélyesedés és megmaradás állandó küzdelme, a folyamatosság vállalása, a jövő megalapozása. Cselekedet önmagunkért és a közösségért.

A köztudat nem hagy felejteni. Gondoskodik az emlékképek fennmaradásáról, őrzéséről. Teszi ezt régi újságok, halovány fotók, jegyzőkönyvek, beszélgetések formájában, vagy egyszerűen sétálva az utcákon, az épületeket nézegetve. Figyel az egykori hangokra, elképzeli, meghallja a város zaját, keresve benne az embert.

Ez az almanach megkísérli azokra az egykori nyírbátoriaiakra irányítani az élők figyelmét, akik valós érdemekkel gazdagították településüket, annak szellemiségét, s mint halhatatlan lokálpatrióták tagjai voltak annak a nemzedéknek, amelyik mindig is arra törekedett, hogy a szülőföld, a választott otthon és a nagyvilág között kapcsolatot teremtsen.

Ha már a nagyobbaknak nem megy

Remekül zárták a tavaszi szezont – a mátészalkai csoportban – a nyírbátori BSC serdülő labdarúgói. Valamennyi mérkőzésüket megnyerték és a gólarányuk is igen figyelemre méltó 30:2. Kár, hogy a gyengébb őszi szereplés miatt a csoportelődésüket nem sikerült megszerezni... – írta focistáinkból a Bátor Újság 1991. júniusi száma.

Az első úszóverseny a strand átadása után, 1975-ben.

A névsor összeállt. Nem csak rajtunk múlt, hogy több nyírbátori, vagy Nyírbátorhoz hű személyiséget nem örökítettünk meg ebben az almanachban. Voltak, akik felkérésünket nem fogadták el, voltak, akik a kiválasztott személyiségek arcképvázlatának összeállításához nem szolgáltak adatokkal.

Úgy véljük, valós szükségletet elégítettünk ki, hisz Nyírbátor lakossága érdeklődik saját történelme iránt, mert érzi és tudja, hogy ez a szűkebb haza a magyarság múltja, jelene és a járható jövő útja is egyben.

Köszönetet mondunk az arcképvázlatok szerzőinek, akik legyenek családtagok, volt tanítványok, nagy elődöket példaképnek tekintők, vagy szorgos kutatómunka eredményeként rögzítették a megidézettek élet-útját, munkásságát.

Hisszük, kísérletünk az ifjabb és az idősebb nyírbátori olvasók, történelemkedvelők érdeklődésére, figyelmére igényt tartanak, s olyan ismeretekkel gyarapodnak ezáltal, amelyek – hosszú időn át – csak az érintett családokban éltek elevenen.

Azt reméljük, hogy kezdeményezésünket az elkövetkező években, évtizedekben újabb, arra érdemesült, Nyírbátorért tevékenykedő emberek arcképvázlatával gyarapítja az utánunk jövő nemzedék.

A szerkesztők

Allósor: ifj. Baracsi János (edző), Széplaki Norbert, Zsigó László, Fekete Zoltán, Papik Arnold, Balaton László, Unchiás Rémusz, Biró Ferenc, Tóth Árpád, Vadon János.

Guggolnak: Baracsi Balázs (utánpótlás), Kovács István, Kovács József, Nagy Krisztián, Jánosi Csaba, Németh István, Balaton Zoltán, Hudházi Attila, László Norbert.

A 2000-ben NB1-be jutott nyírbátori asztalitenisz csapat: Csekő Balázs, Szarka György, Szöllösi Tamás, Bánhidi Emil, Danka Tibor

Hírünk – régen...

Nyírbátor és Vidéke 1910. nov. 10.

Utaink

A legmodernebb közlekedési eszköz még csak homályos körvonalakban bontakozik ki előttünk, a repülőgép gyakorlati alkalmazása még csak a jövő zenéje, de Nyírbátor már számot vetett vele. Bölcs előrehaladással nem törődik a szárazföldi közlekedéssel, hiszen úgyszólván a repülés korszaka, amely azt felesleges fényűzéssé teszi. Addig egy kis kellemetlenséggel, járványokkal, nyaktöréssel, pocsojábólással majd csak elkínlódnak valahogy...

Nyírbátor és Vidéke 1911. október 12.

Szabolcs vármegye a mi mostohánk

Szabolcs vármegye kedden tartott közgyűlésén ismét csak kimutatta az ő mostoha érzelmeit Nyírbátor és annak kerülete iránt: nem szavazott meg egy fillér segélyt sem a Nyírbátortól Érmihályfalváig vezetendő vasútvonalra, azzal a lehetetlen hozzáadással, hogy épüljön ki előbb Nyíradonytól Érmihályfalváig vezető és Nyírbátortól Nyírbátorig vezető vonal, s ez esetben támogatja ezen vonalat is, melynek közszükségletét nagy kegyesen elismerte.

Nyírbátor és Vidéke 1911. november 2.

Drágaság

Az emberi élet fenntartásához a mindennapi megélhetéshez föltétlenül szükséges tényezőket, oly immensen veszélyeztető eme rém immár óriási elimenziókat kezd ölteni országszerte. Valóban aggodalommal kell eltelnünk, midőn látjuk, hogy a drágaság, ez a rettenetes szörnyeteg, a társadalmi rendnek felforgatására irányuló kegyetlenséggel mind vehemensebben csörtet előre, mert hiszen a társadalmi rend megbomlását talán semmi sem eredményezheti inkább, mint a folytonosan növekvő drágaság, amelynek rendszerint nyomában burjánzik fel az általános elégedetlenség, a mások iránti gyűlölet, a földhözragadt szegényekben az élet terheivel nem küszködő, a jólétben úszó vagyonosabbak elleni irigység, a magántulajdon tiszteletben nem tartása, a lopás, a rablás, az emberi élet elleni merényletek stb. stb.

Dicső múlt, sivár jelen... (és a jövő?)

Aki nem ismeri, aligha hinné, hogy *Szabó László* testnevelő tanár ebben az esztendőben 70 éves, vagyis kétszer annyi, mint ahány éve másodszor lett város Nyírbátor. A sportéletről pedig ugyan kit is kérdezhetnénk, aki pontosabban idézhetné fel a legfontosabb eseményeket, mint őt, aki már négyéves korától a futballpálya szélén szívta magába a labda, a sport és a város szeretetét? Emellett Szabó László jó ideje dolgozik a város sporttörténetének dokumentálásán. A történet tehát ennek megfelelően nem 1973-ban, hanem jóval korábban kezdődik.

Az első írásos dokumentumok a város sportéletéről 1908-ból származnak – kezdődik szervezett sportról csak a 20-as évektől beszélhetünk. Ekkor alakult meg a később híressé vált NYAFE – Nyírbátori Atlétikai Futball Egylet. Alapításában nagy szerepe volt a Budapestről Nyírbátorba költöző ügyvédnek *dr. Kirchhoffér Kálmánnak*, Magyarország súlylökő bajnokának. A NYAFE a II. világháborúig működött. Legendás alakja volt *Kinál János (Jaszi)*, a *Hernádi* testvérek. A háború után az egyesületi nevek változtak, volt SZIT, BSE, FSK (Falusi sportkör), Spartakus, MEDOSZ, *Hódi Pál*, a *Báthori* fivérek, *Szekély Miklós*, *Vágó István (Sityu)*, a *Seres* fivérek, *Balogh Gusztáv* voltak a háború utáni évek helyi csillagai. Aztán *Tóth Gábor*, *Molnár Pál*, *Bánki Károly* és társaik játéka dobogtatta meg a szurkolói szíveket.

A legfényesebb korszakot pedig *Karácsonyi József*, *Miczi Károly*, *Bacsikai László*, *Divinyi Béla* fémjelezte társaság jelentette. Ők valamennyien magasabb osztályba kerültek. Ekkor már NYBSC néven működött az egyesület. Nyíregyháza után a megye második legnagyobb és legsikeresebb egyesülete voltunk! A férfi, női asztalitenisz, a férfi, női kézilabda, a férfi, női röplabda NB II-be szerepelt.

A minőségi kézilabda megjelenése Nyírbátorban *Szabó László* nevéhez fűződik. 1956 és 63 között a megyében játszadozott a csapat. 1963-ban kezdődött az a minőségi munka, mely 1967-ben érett be: a város történetében először lett NB II-es csapata Nyírbátornak. A sportág „kitermelte” a maga hírességeit: *Iváncsik Mihály* világbajnoki ezüstérmes, *Balló Zoltán* ifjúsági válogatott, *dr. Debreczeni Lajos* magyar bajnok (D. Dózsa), *Török Imre*, *Weibli Zoltán* NB I-es játékos lett.

A röplabda sportág alapítója *Bertók István* testnevelő tanár. NB II-be vezényelte a

Szabó László

fiú és a lány csapatot is. Itt később edzői tevékenységet vállalt *Boruzs Sándor*, *Varga József* és *Szabó Péter* is. *Hájer Béla*, *Homonyik Attila*, *Bertók Csaba*, *Makrai Ferenc* NBI-es játékos volt, utóbbi ma is szervezi RÖP-PAPA nevű baráti társaságot, a megyei bajnokságban játszanak 50-60 évesen!

Atlétáink valaha országos hírűek voltak. *Gacsályi János*, *Hevessy Tibor*, *Szentgyörgyi János*, *Kocsis János* voltak a sportág első büszkeségei, majd sportvezetői. Később *ifj. Hevessy Tibor*, *Tölgyes István junior*, *Ladányi Lilla*, *Balogh Tibor* serdülő válogatottak voltak. A legnagyobb sikereket *Hrács Piroska* nevéhez fűződnék, ő sokszoros magyar bajnok és válogatott. Utolsó nagy reménysége a sportágnak *Todorán Erzsébet* volt.

Az asztalitenisz sportágot *dr. Bíró József* néhai sportorvosunk teremtette meg a férfiaknál, a nőknél *Bartha István*. *Bartha Lívia*, *Vislóczki Ágnes*, *Könnnyű Adél*, *Gyórfi Tibor*, *Csekő Balázs*, *Szóllósi Tamás*, *Lukács Balázs* neve országos ismerettséggel bírt. Napjainkban csillag van születendőben: *Majoros Bence*, aki országos újonc bajnok. A sportágért rengeteget tesz *Csekő Sándor* szakosztályvezető-mindenes, valamint *dr. Szarka György* ügyvédjelölt, aki a Megyei Asztalitenisz Szövetség alelnöke, egyben kiváló játékos.

Komoly hagyományai vannak Nyírbátorban a sakknak. Valaha kocsmái partikkal kezdődött, liter borokért folytak a partik. Ebből később minőségi csapat alakult. *Dr. Molnár László*, *Tóth Kálmán*, *Nyitrai Zoltán*, *Sallai János* országos szpartakiad-bajnokságot nyert. A következő korosztályt *Szabó Gyula*, *Nagy István*, *Tóth János* jelentette, ők is sikeresek voltak. *Tóth János* ma sakk-szakkört működtet.

Sikersportágnak számított a súlyemelés is,

Hevessy Tibor honosította meg Nyírbátorban. *Oláh Béla* olimpiai 4., világbajnoki bronzérmes volt. Jó nevű versenyzőnek számított *dr. Nagy János*, *Molnár Zoltán*, *Uosztics Mihály*. Edzőként *Uosztics Mihály*, *Bartus József* és *Csonka Sándor* ért el sikereket.

Nem nyírbátori színekben, de Nyírbátortól indulva nyert világbajnokságot sárkányrepülésben *Bertók Attila*. A város képzőművészeti dobogója így fest e pillanatban:

1. **Bertók Attila (világbajnok)**
2. **Iváncsik Mihály (vb. ezüst)**
3. **Oláh Béla (vb. bronz)**

Elérkeztünk napjainkhoz. Azt mondhatjuk – még ha ez nem is csak nyírbátori jelenség – hogy a sport a mélypontra jutott. A rendszerváltás után az NYBSC elemire hullott: a szakosztályok önálló egyesületté alakultak. Az asztalitenisz megingás nélkül ragyogóan működik. Csak ők. A labdarúgás vegetál, a férfi kézilabda agonizál. A sakk szakkör formájában él. A nők számára Nyírbátorban semmilyen sportolási lehetőség nincs.

Szabó László keserűséggel sorolja a tényeket, s még hozzá fűzi: a baj ettől sokkal nagyobb. A versenysport nagyon fontos tömegeket vonz. De ettől is fontosabb lenne, hogy tömegek sportoljanak. Hogy a fiatalok s idősebbek ismerjék fel, a mindennapos testmozgás mekkora jelentőséggel bír az életminőség javításában. Vallja, hogy a népesség nem a minisztériumban dől el, hanem az emberek tudatában. Napi felórás, órás testmozgás nem pénz, hanem hozzáállás kérdése.

Van-e Nyírbátorban, aki Szabó Lászlónál hitelesebben állíthatja mindezt?

névjegy

Szabó László testnevelés és magyar-történelem szakos tanár. Tanított Nyírbogáton, Nyírvasváriban, Nyírcsászáriban és a Bethlen Gábor Szakközép és Szakképző Intézetben. A kézilabdával Nyíregyházán ismerkedett meg. Testnevelőként, edzőként, sportvezetőként számos klasszis került ki a keze alól. 1963-69-ig járási sportvezető, 1975-79-ig a BSC elnöke. 66 éve él a sportvonzásában. Nyugdíjasként ma is aktív. Szerkeszti a havonta megjelenő Sporthíradót, a Városi Televízió sportműsorának aktív szereplője.

eredményhirdetés

Az én városom

Nyírbátor második várossá válásának 35. évfordulója alkalmából ezzel a címmel hirdetett irodalmi, valamint képző- és iparművészeti pályázatot az Ifjúság úti Tagintézmény. A gyermek, ifjúsági, és felnőtt kategóriákban kiírt pályázatra összesen 144 mű érkezett, melyeket *Zagyva Erdei Anna* grafikusművész, és *Jeles Ágnes* festőművész, a nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola művésztanárai értékelték.

Gyermek kategória

I díj: *Molnár Kitti*: „Nyírbátori reneszánsz” 11 éves – Báthory István Gimnázium,

II díj: *Az én városom: Nyírbátor 3. b osztály* – Fáy úti iskola,

III. díj: *Mizsei Szabolcs*: „Sportolni jó” 1. osztály – Zrínyi úti iskola.

Különdíjban részesültek:

Tölgyes Veronika: „Iskola” 1. osztály – Zrínyi úti iskola,

Bojti Bernadett: „Maskarások” 5. osztály – Zrínyi úti iskola Báthory Gimnázium

Fekete Máriaó Renátó: „Szárnyas Sárkány” 11 éves – Báthory gimnázium,

Győri Dalma: „Kinai áruház” 10 éves – Ifjúság úti iskola.

Ifjúsági kategória:

I. díj *Tóth István*: „Ebédlopota – Factorony” 18 éves – Báthory Gimnázium,

II. díj *Mihaleczku Nikoletta* 15 éves – Báthory István Gimnázium,

III. díj *Mírolovics Barbara* 15 éves – Báthory István Gimnázium.

Felnőtt kategória

I. díj *Havasi Tamás*: Architektúra I-II III.

II. díj *Opre Edina*: Nyírbátor

III. díj *Illés Krisztián*: Diszdoboz.

A beérkezett munkákból a pályázatot meghirdető Ifjúság úti Tagintézmény április 26-án kiállítást rendezett.

Tölgyes Veronika „Iskola” című képét különdíjjal jutalmazták

Az első díjas Tóth István „Ebédlopota” című alkotása

Másodszor is vigadunk

A nyírbátori Kulturális Központ és a Bátor Mazsorett Egyesület idén közösen, és egy napon szervezi a II. Bátor Vigasságok, és a II. Nemzetközi Mazsorett Fesztivált.

A program május 10-én délelőtt 10 órakor zenés felvonulással kezdődik. A fesztiválon résztvevő fúvószenekarok és mazsorett csoportok az Édesanyák útjától a Szentvér úton, a Fáy András úton, a Hunyadi úton, és a Váci Mihály úton vonulnak, a Radnóti útig.

Az ünnepélyes megnyitót fél 11-kor lesz, a

Polgármesteri Hivatal mögötti parkolóban, s ezt követően indulnak a színpadi programok, amelyen a helyi művészeti csoportok mutatják be legújabb produkcióikat. A Bátor Vigasságok keretein belül ismét lesz flekkensütő verseny, s a bátrabbak kiállhatják a „Bátorság” próbát is.

A fúvószenekarok és mazsorett csoportok bemutatói délután 3 órakor kezdődnek. Koncertezik a Nyírbátori Koncertfúvószenekar, Békés Város Fúvószenekara, Mezőkövesd Város Fúvószenekara. Fellép a Bátor-, a cigándi Tri Angel-, a gyomaendrődi Színfolt-, a pócspetri Petri- Mazsorett, bemutatkozik Mezőkövesd valamint Nagykaroly Város Mazsorett Csoportja.

A Talán teátrum műsora este 6 órakor kezdődik, ezt követi a díjátadással egybekötött gálaműsor.

A nap záró rendezvényeként este 8 órától *Szandi* koncertezik. A vigasságok kísérő programjaként vidámpark, légvárak, vásári forgatag és kézműves foglalkozások várják az érdeklődőket és kikapcsolódni vágyókat.

A Bátor Mazsorett lányai az I. Mazsorett Fesztivál színpadán, 2003-ban

Ebugatta majális, bográccsal

A nyírbátori önkormányzat és a Kulturális Központ idén is nagyszabású majálisra invitálja a városlakókat.

Május elsején délelőtt 10 órától kezdődnek a programok a nyírbátori strand és a kemping területén. A színpadon fellép a Bátor Mazsorett, a Talán Teátrum, az Óvodások Hagyományörző Csoportja, a jó ebédhez – no és a bogrács - pedig Kádár János szolgáltatja a nótát. Ugyancsak 10 órakor indul ugyanis a II. Bográcsfőző Verseny, amelyre előzetesen lehetett benevezni, a Kulturális Központban.

Délután 3 órára várják a szépségiparban jövőt remélő kutyusokat, mindenféle faji megkülönböztetés nélkül. Az I. Városi Kutyaszépség Versenyen ugyanis csupán két kategóriában, kölyök és felnőtt egyedek mérhetik össze küllemüket.

Mindezek alatt egész nap kézműves foglalkozásokkal, sportolással, sakkozással, humoros vetélkedőkkel múlathatjuk az időt. A gyerekeket ugrálóvár és tűzoltó bemutató várja, lesz egészségsátor, bazár, falatozhatunk lángost és kürtöskalácsot, akit pedig a túlhevülés fenyeget, hűsölhet a strand medencében.

BÁTOR

Nyírbátor város önkormányzatának lapja

Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal
4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.
Telefon: (42) 281-042, Fax: 281-311

Felelős szerkesztő: *Leviczki Márta*

Nyomatás:

ZsZsGRAND Kft. – Bátor Nyomda
4300 Nyírbátor, Bajcsy-Zsilinszky utca 94.
Fv.: Nagy István 19.4.23.4

HU ISSN 0864-7259

